

تقی مظهری

سازمان تحقیقات و آموزش شیلات ایران

مرکز تحقیقات شیلاتی دریای عمان

بررسی روشها و میزان صید خرد در بخش غربی استان هرمزگان (از بندر کنگ تا راس نایبند)

خلاصه:

این بررسی در بخش غربی استان هرمزگان طی سه ماهه اول سال ۱۳۷۰ از بندر کنگ تا راس نایبند اجرا گردیده و ۹ مرکز ساحل آوری مهم منطقه را پوشش می دهد.

این مراکز از شرق به غرب عبارتند از: بندر کنگ، بندر لنگه، بستانه، مغویه، حسینیه، گرز، مقام، جزیره لاوان و منطقه گاوبندی.

نتایج حاصل از بررسی نشان می دهد که به طور متوسط در هر ماه ۳۰۶ شناور شامل ۱۲۲ قایق، ۱۵۳ لنج و ۳۱ شناور چوبی مخصوص صید ساردین موسوم به عامله، در این منطقه به کار صید اشتغال داشته اند. در این مدت ۲۲۸۰ تن انواع آبری صید گردیده که در میان آنها کوسه ماهیان (CARCHARHINIDAE) با

صیدی حدود ۳۶۵ تن و ۱۶٪ از صید، بیشترین مقدار را به خود اختصاص داده اند.

در بین مراکز مورد بررسی، بندر کنگ با ۸۴ فروند لنج و ۱۴۰۹ تن صید، فعالترین مرکز صیادی منطقه بوده است. صید با تور گوشگیر نیز با اختصاص دادن ۷۸٪ از مجموع صید منطقه به خود، مهمترین ابزار صید مورد استفاده در منطقه بود.

مقدمه:

بر اساس گزارشات پراکنده موجود، مطالعات سیستماتیک بر روی خلیج فارس و دریای عمان در رابطه با ماهیگیری و مسائل شیلاتی از دیرباز در منطقه وجود داشته است که قدمت آن به سالهای ۱۳۱۵ و ۱۳۳۳ می‌رسد و مربوط می‌شود به گزارشاتی که توسط دو نفر از کارشناسان سازمان خواربار جهانی در زمینه مسائل زیست محیطی آبزیان تجارتمی و میزان ذخایر آنها و نیز مسائل صیادی ارائه گردیده است.

از شروع تاسیس تحقیقات شیلات در جنوب و مراکز تحقیقاتی آن در استانهای بوشهر و هرمزگان، نیز جمع‌آوری اطلاعات پایه‌ای و مقدماتی از مسائل صیادی و عوامل موثر در تولید فرآورده‌های دریایی، از اهم فعالیت‌های مؤسسه تحقیقات شیلات جنوب به شمار می‌رفت که پیامد آن اجرای یک سلسله مطالعات سیستماتیک بر روی مسائل صیادی در سالهای ۱۳۶۰ و ۱۳۶۵ در استانهای خوزستان، بوشهر، هرمزگان و سیستان و بلوچستان بوده است که گزارشات آن موجود می‌باشد.

مقاله حاضر موقعیت صیادی بخش غربی استان هرمزگان (بندر کنگ - راس نایند) طی ماههای فروردین، اردیبهشت و خرداد را گزارش می‌نماید و به بررسی هدفهای زیر که فاکتورهای اولیه در امر مدیریت ذخایر به شمار می‌روند، می‌پردازد.

مشخص نمودن فراوانی انواع گونه‌ها.

مشخص نمودن روشهای صید در فصول سال.

مشخص نمودن فصل صید انواع آبزیان.

مشخص نمودن محدوده جغرافیایی صیدگاهها.

مشخص نمودن میزان صید بر حسب گونه یا گروه آبزی.

مشخص نمودن میزان صید طبقات مختلف شناورهای صیادی، فصول سال و

ادوات صید.

۱ - مواد و روش کار:

الف) انتخاب مراکز ساحل آوری (Landing place) و استقرار آمارگر. ابتدا یک بررسی مقدماتی از منطقه مورد نظر به عمل آمد و مهمترین مراکز ساحل آوری مشخص گردید و سپس نسبت به بکارگیری و استقرار آمارگر در این مراکز اقدام شد.

ب) تهیه فرمهای آماری و نقشه دریایی منطقه. دو نمونه فرم جمع آوری آمار از صیادان (فرم شماره ۱ و ۲) و نیز نقشه دریایی مشبک منطقه، تهیه و در اختیار آمارگران قرار گرفت.

بر اساس روش کار پروژه، آمارگران روزانه در محل لندینگ حضور یافته و طی مصاحبه با صیادانی که از قبل به عنوان نمونه آماری در نظر گرفته شده بودند، نسبت به تکمیل فرم شماره ۱ اقدام نمودند.

علاوه بر فرم شماره ۱، آمارگران در پایان هر ماه نسبت به تکمیل اطلاعات مورد نیاز فرم شماره ۲ که فعالیت کلیه شناورهای فعال هر مرکز را جمع آوری می کند، اقدام و سپس فرمهای شماره ۱ و ۲ را جهت جمع بندی و تجزیه و تحلیل به مرکز تحقیقات بندرعباس ارسال کردند. فرمهای ارسالی از مراکز، در بخش ارزیابی ذخایر مرکز تحقیقات، بررسی شده و نتایج آن به صورت گزارش سه ماهه ارائه گردید.

شایان ذکر است که بر اساس سند پروژه می بایست بر اساس این گزارشات سه ماهه، گزارش سالانه پروژه تهیه و ارائه شود.

۲ - نتایج و بحث

الف - تعداد شناور

در طی مدت بررسی، مجموع شناورهای فعال منطقه ۳۰۶ فروند قایق و لنج صیادی بوده است که از این تعداد ۱۵۲ فروند آن را لنج تشکیل می داد. در این بررسی لنج ها با توجه به تناژ آنها، به چهار گروه لنج های ۱ الی ۱۰ تن، ۱۰ الی ۲۰ تن، ۲۰ الی ۵۰ تن و بالای ۵۰ تن تقسیم گردید.

هریک از گروههای چهار گانه مذکور از نظر تعداد، شامل ۳۵ الی ۴۰ فروند شناور می باشند که نشان دهنده تقسیم یکنواخت شناورها از لحاظ تناژ در بین گروههای چهار گانه است.

ب - ادوات صید

تور گوشگیر انتظاری، تور گوشگیر محاصره ای (جل ساردین)، گرگور و قلاب

ابزار رایج صید سه ماهه اول سال ۷۰ در منطقه مورد بررسی بوده است که ذیلاً به توضیح هریک از این ادوات می‌پردازیم:

گرگور: صید با گرگور، به جز دهکده صیادی گرزه که تنها به صید ساردین و متو با استفاده از تور محاصره‌ای اقدام می‌نماید و بندر کنگ که فعالیت صیادی آنها منحصرآ به استفاده از تور گوشگیر است، در سایر مناطق خصوصاً در میان صیادان جزیره لاوان، چبرویه و بندر لنگه از مهمترین ادوات به شمار می‌رود. صید با گرگور در آبهای اطراف جزایر لاوان و هندورایی تا کیش و منطقه نسبتاً وسیعی از آبهای اطراف جزیره فارور تا جزیره سیری انجام می‌گیرد. آبیان صید شده با گرگور در درجه اول عبارتند از:

انواع گیش ماهیان (CARANGIDAE)، سنگر ماهیان (POMADASYDAE)، سرخو ماهیان (LUTJANIDAE)، هامور ماهیان (SERRANIDAE)، شهری ماهیان (LETHRINIDAE) و پس از آنها کوتر ماهیان (SPHYRAENIDAE)، شانک ماهیان (SPARIDAE) و صافی ماهیان (SIGANIDAE).

صید ماهیان گرگوری با بیش از ۱۵۱ تن، حدود ۱۷٪ از صید سه ماهه منطقه را تشکیل می‌دهد.

تور گوشگیر: صید آبیان با استفاده از تور گوشگیر نیز به غیر از بندر لنگه در بقیه نقاط معمول می‌باشد.

در طی مدت بررسی با استفاده از تور گوشگیر مجموعاً ۱۷۸۲ تن آبی صید گردید که این مقدار ۷۸٪ از مجموع صید منطقه را شامل می‌شود. فراوانترین گونه‌های صید شده به روش گوشگیر عبارتند از:

کوسه ماهیان (CARCHARHINIDAE)، خارو (*Chirocentrus nudus*)، هورر (*Thunnus tonggol*)، انواع گیش ماهیان (CARANGIDAE)، سارم (*Scomberoides commersonianus*)، و پس از آن ماهی حلوا سیاه (*Parastromateus niger*)، سفره ماهی (*Himantura gerrardi*)، شیر ماهی (*Scomberomorus guttatus*)، قباد (*Scomberomorus commerson*)، زرده (*Euthynnus offinis*)، حلوا سفید (*Pampus argenteus*) و سکلای (*Rachycentron canadus*). از نظر پراکنندگی جغرافیایی، صید با گوشگیر در مناطق وسیعی از دریا انجام می‌شود، با این همه در اطراف جزیره قشم (جنوب غربی جزیره و اطراف با سبدو) بیشتر از نقاط دیگر مورد استفاده قرار می‌گیرد.

جل ساردین: از تور محاصره‌ای موسوم به جل ساردین نیز در دهکده صیادی

گروزه و آبادیهای گاوبندی (مغندان - شیرو - زیارت) جهت صید ساردین (CLUPEIDAE) و متو (*Stolephorus indidus*) استفاده گردید که بازده بسیار خوبی داشته و تلاش صید این روش بالاترین تلاش را در طی این مدت نشان داده است. میزان صید حاصل از این روش ۲۸۲ تن بوده که ۱۲ درصد از صید را به خود اختصاص می‌داد. انواع گونه‌های صید شده توسط جل ساردین عبارتند از: متو (*Stolephorus indidus*)، ساردین (CIUPEIDAE) و بچه زرده (*Auxis thazard*).

قلاب: صید با قلاب، به خصوص در مناطق مغویه - بستانه - مقام و گاوبندی، کاربرد و اهمیت بیشتری داشته و صیادان مناطق مذکور با استفاده از قلاب در اطراف جزایر فارور - لاوان و سواحل صخره‌ای اطراف آبادیهای زیارت و بستانه به صید انواع ماهیان، نظیر: شهری ماهیان (LETHRINIDAE)، کسوتر (*Sphyraena barracuda*)، کوسه ماهیان (CARCHARHINIDAE)، هامور ماهیان (SERRANIDAE)، سکلا (*Rachycentron canadus*) و شیر (*Scomberomorus commerson*) می‌پردازند.

مجموع صید با قلاب در منطقه مورد بررسی طی سه ماهه اول سال ۱۳۷۰ رقمی در حدود ۶۵ تن و $\frac{۲}{۳}$ درصد از کل صید است که در مقایسه با سایر روشهای صید میزان کمتری را نشان می‌دهد.

ج- تلاش صید

بالاترین تلاش صید در طی مدت بررسی به مقدار ۵۴۳ کیلوگرم به صید ماهیان پلاژیک ریز (ساردین و متو) اختصاص داشت که در مناطق گروزه تا گاوبندی با استفاده از جل ساردین انجام می‌شد و پس از آن استفاده از تور گوشگیر با متوسط ۲۶۴ کیلوگرم صید در روز قرار داشت.

د- میزان صید

همانگونه که در جدول و نمودار شماره ۱ مشخص است، مجموع صید منطقه مورد بررسی طی سه ماهه اول سال ۱۳۷۰، ۲۲۸۱ تن می‌باشد. بیشترین صید متعلق به طبقه شناورهای با تناژ ۲۰ الی ۵۰ تن می‌باشد که ۳۱٪ از صید را به خود اختصاص می‌دهد.

جدول و نمودار شماره ۲ نیز نشان دهنده میزان صید بر حسب ادوات بکارگرفته شده در صید است که مطابق جدول، تور گوشگیر انتظاری با ۷۸٪ از مجموع صید منطقه بالاترین مقدار را به خود اختصاص می‌دهد.

فراوانترین گونه موجود در صید طی مدت بررسی کوسه ماهی

(CARCHRHINIDAE) می باشد که با بیش از ۳۶۵ تن و ۱۶٪ از کل صید منطقه، مقام اول را داراست.

جدول شماره ۳ به ترتیب فراوانی ۱۳ گونه از فراوانترین گونه های صید شده را نشان می دهد. با نگاهی به جدول ملاحظه می شود که تقریباً تمام گونه های صید شده، به جز مورد ۸ و ۱۳ متعلق به گروه ماهیان پلاژیک و کرانه ای می باشند.

ردیف	نام علمی	نام محلی	تعداد	وزن (کلوگرام)
۱	<i>Carcharias</i>	کوسه	۳۶۵	۱۶٪
۲	<i>Chelodactylus</i>	کوسه کمان	۱۳	
۳	<i>Chelodactylus</i>	کوسه کمان	۱۳	
۴	<i>Chelodactylus</i>	کوسه کمان	۱۳	
۵	<i>Chelodactylus</i>	کوسه کمان	۱۳	
۶	<i>Chelodactylus</i>	کوسه کمان	۱۳	
۷	<i>Chelodactylus</i>	کوسه کمان	۱۳	
۸	<i>Chelodactylus</i>	کوسه کمان	۱۳	
۹	<i>Chelodactylus</i>	کوسه کمان	۱۳	
۱۰	<i>Chelodactylus</i>	کوسه کمان	۱۳	
۱۱	<i>Chelodactylus</i>	کوسه کمان	۱۳	
۱۲	<i>Chelodactylus</i>	کوسه کمان	۱۳	
۱۳	<i>Chelodactylus</i>	کوسه کمان	۱۳	

جدول شماره ۱: میزان صید گونه‌های مختلف ماهی توسط شناورهای مختلف طی سه ماهه اول سال ۱۳۷۰ بر حسب کیلوگرم (kg)

ردیف	نام آبزی	نام گونه یا خانواده	تایق	تاج پستان	تاج پستان	تاج پستان	تاج پستان	عامله (جمل ساربین)
۱	شیر ماهی	<i>Scorpaenomorus commerson</i>	۱۷۳۰	۲۰۳۱۶	۲۲۸۸۷	۲۰۵۸۱	۲۹۷۷	۲۹۷۷
۲	ماهی شوریده	<i>Ophioides ruber</i>	۶۵	۷۸۷	۲۲۳	۱۰۸۳	۱۱۵۳	۱۱۵۳
۳	ماهی حلوا سفید	<i>Parrpis argenteus</i>	-	۱۱۲۳	۱۰۲۵	۵۹۹۳	۱۱۸۷۳	۱۱۸۷۳
۴	ماهی حلوا سیاه	<i>Parastromateus niger</i>	۵۳۹	۵۰۳۱	۵۵۶۵	۴۱۳۹۳	۳۳۸۲۰	۳۳۸۲۰
۵	ماهی قنار	<i>Scorpaenomorus guttatus</i>	۱۷۷۳	۱۸۷۲۹	۲۳۹۵۲	۲۷۳۶۰	۶۷	۶۷
۶	ماهی کوتر	<i>Spiyaena batracoda</i>	۱۲۱۸۹	۲۸۹۲	۳۸۶۸	۳۸۵۰	۱۱۲	۱۱۲
۷	ماهی سگلا	<i>Rachycentron canadus</i>	۴۹۲۵	۷۸۷۵	۸۱۲۹۹	۶۲۳۳	۹۹۶	۹۹۶
۸	ماهی کاشکی	<i>Psittodes erumei</i>	-	۳۵۵	۳۵۵	۳۶۲۳	۴۹۶	۴۹۶
۹	ماهی کیش	CARANGIDAE	-	۳۵۵	۳۵۵	۳۶۲۳	۴۹۶	۴۹۶
۱۰	ماهی خارو	<i>Chirocentrus nulus</i>	۳۸۷۲۰	۱۵۳۶۲	۵۶۲۲۵	۱۰۲۲۲۵	۲۱۷۶	۲۱۷۶
۱۱	ماهی ساربین	CLUPEIDAE	۲۶۸۹	۵۱۶۹۲	۴۹۶۹۸	۱۳۹۱۳۰	۲۵۱۲۱	۲۵۱۲۱
۱۲	ماهی موزر	<i>Thunnus tonggol</i>	-	۵۰	۵۰	۳۷۶	۷۶	۷۶
۱۳	ماهی سارم	<i>Scomberoides commersonianus</i>	۵۳۲۰	۲۱۵۳۳	۸۰۳۸۲	۵۳۱۶۳	۱۷۱۹۹	۱۷۱۹۹
۱۴	ماهی زرده	<i>Euthynnus affinis</i>	۳۵۳۰	۱۳۵۳۹	۱۰۲۱۹	۱۰۶۷۰۱	۵۸۵۱	۵۸۵۱
۱۵	ماهی بچه زرده	<i>Axius thazard</i>	۷۳	۶۶۰۹	۱۳۸۸۷	۲۴۲۹۱	۹۶۷۲	۹۶۷۲
۱۶	ماهی موتو	<i>Stolephorus indicus</i>	-	-	۲۲۷۲۳	۱۳۲۹	۱۲	۱۲
۱۷	ماهی گلر (گونه ماهی)	<i>Artius thalassinus</i>	۳۱۱	۶۹۰	۶۹۰	۱۰۰۰۶	۱۷۹۱۱	۱۷۹۱۱

ادامه جدول در صفحه بعد

دنباله جدول شماره ۱: میزان صید گونه های مختلف ماهی توسط شناورهای مختلف طی سه ماهه اول سال ۱۳۷۰ برحسب کیلوگرم (Kg)

ردیف	نام آبی	نام گونه یا خانواده	فاز	شیع پاتنز ۱-۱۰ تین	شیع پاتنز ۱۰-۲۰ تین	شیع پاتنز ۲۰-۵۰ تین	شیع پاتنز بالای ۵۰ تین (جل ساروزین)	عامله
۱۸	سقره ماهی	<i>Himantura gerrardi</i>	۲۰۸	۱۳۲۶۸	۱۴۳۶۸	۲۶۴۵۹	۱۶۹۹۸	۱۶۹۹۸
۱۹	ماهی سنگسر	<i>Pomadasys</i> sp.	۲۳۶۵	۸۲۲۶	۶۷۸۲	۷۲۲۹	۵۹	۵۹
۲۰	ماهی سرخبر	<i>Lutjanus johni</i>	۱۱۹۲۷	۶۹۷۵	۲۳۳۹	-	۱۹۷۱	۱۹۷۱
۲۱	ماهی هامور	SERRANIDAE	۱۷۵۷۵	۳۲۰۰	۶۶۸۸	۱۸۴۱	-	-
۲۲	ماهی شانگ	SPARIDAE	۲۸۸۹	۷۹۹	۹۲۳	-	-	-
۲۳	ماهی شوری	LETHINIDAE	۲۹۵۲۶	۷۰۸۷	۲۶۸۲	۹۳۷	-	-
۲۴	ماهی تیش	<i>Argegosomus Hololepidotus</i>	۳۵	۵۶۳۸	۷۲۲۳	۱۲۰۹۸	-	-
۲۵	ماهی طرطری	<i>Scorpus ghobban</i>	۱۰۳۷	۳۷۵	۲۷۵	۱۸	-	-
۲۶	ماهی کومه	CARCHARINIDAE	۲۱۱۷۳	۳۳۸۰۱	۱۲۰۷۷۲	۹۱۱۳۶	۱۶۷۱۶	۱۶۷۱۶
۲۷	ماهی صافلی	SIGANIDAE	۳۳۸	۳۶۶۰	-	۲۹۷	۲۷۷۰	۲۷۷۰
۲۸	ماهی سورس ماهی	<i>Rhynchobatus djeddenis</i>	۱۹۸۷۷	۵۲۸۰	-	-	-	-
۲۹	ماهی پناه	<i>Valamugil sehel</i>	۳۵۰	-	۳۴۰	-	-	-
۳۰	ماهی ارده ماهی	<i>Pristis cuspidata</i>	۱۵۹۹۷	-	-	-	-	-
۳۱	ماهی زمین کن	<i>Platycephalus indicus</i>	-	۹۲	۲۰	-	-	-
۳۲	ماهی پسون	<i>Saurida tumbil</i>	-	-	-	۱۳۱	-	-
۳۳	ماهی کتو	<i>Megalopsis cordyla</i>	-	۲۷۸۰	۶۷۸۲	۲۳۹۸۳	۱۹۴۱	۱۹۴۱
۳۴	سایر گونه ها		۶۷	۱۱۷۲	۶۶۹	۱۳۹۵	۳۳۱۳	۳۳۱۳

ادامه جدول در صفحه بعد

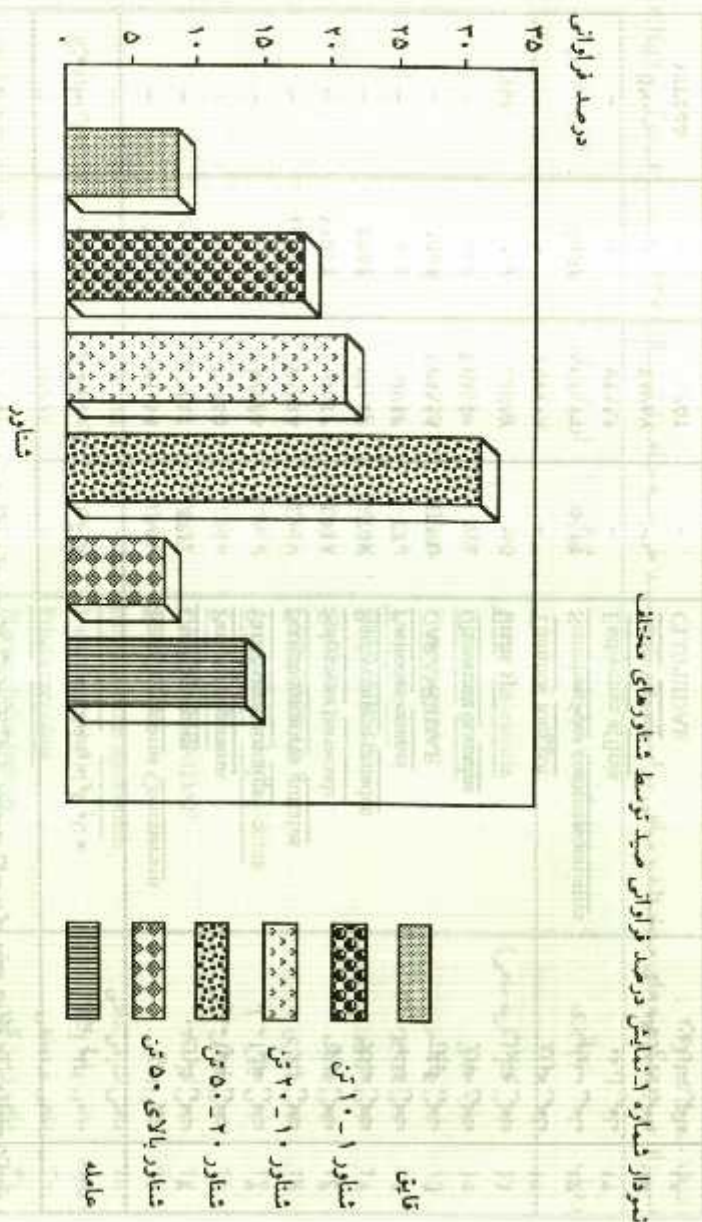

و دنباله جدول شماره ۱ : میزان صید گونه های مختلف ماهی توسط شناورهای مختلف طی سه ماهه اول سال ۱۳۷۰ بر حسب کیلوگرم

(Kg)

ماهه	صید بانژ	صید بانژ	صید بانژ	صید بانژ	قایق	نام گونه یا خانواده	نام آبري	رده
-	۵۳۸۷	۲۸۶۴	۱۲۴۹۹	۱۱۱۲۹	۱۰۰۵	جمع (Kg) ۲۷۸۰۳۲۳ درصد	ماهی ریز حلال گوشت	
۲۸۲۰۷۳	۱۸۹۴۰۵	۷۱۲۳۷۵	۲۸۲۲۷۳	۲۱۹۶۹۶	۱۹۲۳۰۰			
۲۱۲/۵	۲/۸/۵	۲/۳۱	۲/۲۱	۲/۸/۵	۲/۸/۵			

* در مواردی که آبري از تنوع گونه ای زیاد برخوردار بود تاگزیر به ذکر خانواده شدیم.

جدول شماره ۲ : میزان صید گونه‌های مختلف ماهی بر اساس انواع صید طی سه ماهه اول سال ۱۳۷۰ بر حسب جلد گرم (kg)

ردیف	نام آبزی	* نام گونه یا خانواده	گرم‌گور	نور گوشگیر	قلاب	(جل ساردین)
۱	شیر ماهی	<u>Scomberomorus</u> <u>Commerson</u>	۲۸	۷۸۰۱۵	۱۶۵۸	-
۲	ماهی شوریده	<u>Otolithes</u> <u>ruber</u>	۴۴۴	۲۳۱۲	-	-
۳	ماهی حلوا سفید	<u>Pampus</u> <u>argenteus</u>	-	۲۰۰۵۵	-	-
۴	ماهی حلوا سیاه	<u>Parastromateus</u> <u>nilger</u>	-	۸۷۳۶۸	-	-
۵	ماهی قباد	<u>Scomberomorus</u> <u>guttatus</u>	-	۶۶	۶۶	-
۶	ماهی کوزله	<u>Sphyræna</u> <u>bartracuda</u>	۲۵۲۱	۷۱۸۱۸	۱۲۵۲۴	-
۷	ماهی سکلای	<u>Rachycentron</u> <u>canadus</u>	۱۲۵۷	۵۸۴۶	۴۶۵۶	-
۸	ماهی کفشکی	<u>Psetodes</u> <u>erumei</u>	۲۳	۵۷۴۶	-	-
۹	ماهی گوش	<u>CARANGIDAE</u>	۲۳۲۲۰	۱۷۹۹۹۹	۱۵۸۹	-
۱۰	ماهی خاروز	<u>Chirocentrus</u> <u>nudus</u>	-	۲۷۸۱۵۰	-	-
۱۱	ماهی صبور	<u>Hilsa</u> <u>sp.</u>	-	۵۸۷	-	-
۱۲	ماهی هوزر	<u>Thunnus</u> <u>tonggol</u>	-	۱۹۷۷۰۸	-	-
۱۳	ماهی سالم	<u>Scomberoides</u> <u>commersonianus</u>	۵۱۳۳	۱۳۲۱۲۳	۱۷۶۶	-
۱۴	ماهی زرده	<u>Euthynnus</u> <u>affinis</u>	-	۷۴۹۹۶	-	-
۱۵	ماهی بچه زرده	<u>Axius</u> <u>thazard</u>	-	۲۸۸۷	-	۱۷۰۰
۱۶	ماهی ساردین	<u>CLUPEIDAE</u>	-	۶۵۲	-	۱۲۳۵۵

ادامه جدول در صفحه بعد

جدول شماره ۲: میزان صید گونه های مستطف ماهی بر اساس ادوات صید طی سه ماهه اول سال ۱۳۷۰ بر حسب کیلوگرم (kg)

ردیف	نام آبرزی	* نام گونه یا خانواده	مجموعه	توزع منطقه	قالب	(بیل ساروبین)
۱۷	ماهی گل (گونه ماهی)	<u>Arius Thalassinus</u>	۷۵	۲۹۲۲۸	۱۹	۸۶۷
۱۸	سفره ماهی	<u>Himantura gerrardi</u>	۲۹۲	۹۱۳۶۸	۲۸	-
۱۹	ماهی سنگگیر	<u>Pomadoury sp.</u>	۲۳۹۷۵	۱۳۶	۵۹۱	-
۲۰	ماهی سرخبر	<u>Lutjanus johni</u>	۲۰۳۷۹	۶۸	۳۸۵	-
۲۱	ماهی هامور	<u>SERRANIDAE</u>	۱۷۲۱۷	۲۷۵	۳۸۱۲	-
۲۲	ماهی شانگی	<u>SPARIDAE</u>	۲۰۶۷	-	۹۹۲	-
۲۳	ماهی شوری	<u>LETHRINIDAE</u>	۱۳۳۲۸	۹۸۹	۲۷۰۱۵	-
۲۴	ماهی بیش	<u>Argyrosomus Jolepisodontus</u>	۲۳۷۲۹	۲۹۵	-	-
۲۵	ماهی طولی	<u>Scarus ghobban</u>	۱۵۲۷	۱۲۳	۱۱۵	-
۲۶	ماهی کوزه	<u>CARCTIARHINIDAE</u>	۲۰۲۲	۳۵۱۸۲۴	۱۰۷۵۱	-
۲۷	ماهی صاف	<u>SIGANIDAE</u>	۳۷۲۶	۳۲۲۹	-	-
۲۸	ماهی سوس ماهی	<u>Rhynchobotus djeddenensis</u>	-	۲۵۰۹۵	۱۲	-
۲۹	ماهی پناه	<u>Valamugil sebati</u>	-	۵۹۰	-	-
۳۰	ماهی ازه ماهی	<u>Pristis cuspidata</u>	-	۱۵۹۹۷	-	-
۳۱	ماهی زمین کن	<u>Platycephalus indicus</u>	-	۱۱۲	-	-
۳۲	ماهی حصون	<u>Saurdia tumbil</u>	-	۱۳۱	-	-

ادامه جدول در صفحه بعد

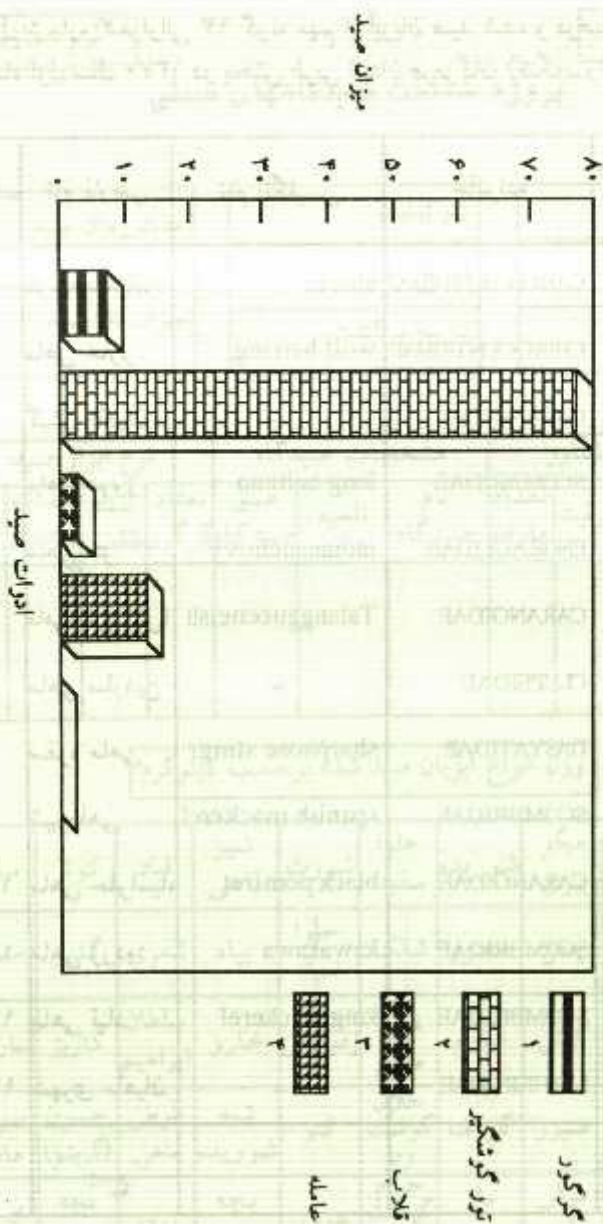
جدول شماره ۲: میزان صید گونه های مختلف ماهی بر اساس ادوات صید طی سه ماهه اول سال ۱۳۷۰ بر حسب کیلوگرم (Kg)

ردیف	نام آبرزی	* نام گونه یا خانواده	گرگور	نورگوشتگیر	قلاب	(جمل ساروین)
۲۳	ماهی کتو	<i>Megalopsis Cordyla</i>	-	۳۷۳۸۷	-	-
۲۴	ماهی مورتو	<i>Stolephorus indicus</i>	-	-	-	۱۵۵۹۵۱
۲۵	ماهی زیند سللا کورشت		۲۹۷۸	۳۷۲۵۵	-	-
۲۶	سایر گونه ها		۱۰۰۰	۶۵۱۱	۶	-
		جمع (Kg)	۱۵۱۲۱۲	۱۷۸۲۵۲	۶۳۶۸۷	۲۸۲۰۷۳
			%	%	%	%

* در مواردی که آبرزی از تنوع گونه ای زیاد برخوردار بود ناگزیر به ذکر خانواده شدیم.

بر حسب کیلوگرم (kg)

دینودار شماره ۲۰ میزان سید گونه های مختلف ماهی بر اساس ادوات سید طی سه ماهه اول سال ۱۳۷۰

جدول شماره ۳- فراوانی ۱۳ گونه مهم از آبزیان صید شده و درصد فراوانی آنها طی سه ماه اول سال ۱۳۷۰ در بخش غربی استان هرمزگان (کنگ - راس نایبند)

ردیف	نام فارسی	نام انگلیسی	خانواده	میزان صید (Kg)	درصد
۱	کوسه ماهیان	sharks	CARCHARHINIDAE	۳۶۴۶۱۷	٪۱۶
۲	ماهی خارو	wolf herring	CHIROCENRIDAE	۲۷۸۱۵۰	٪۱۲
۳	گیش ماهیان	-	CARANGIDAE	۲۰۵۰۰۸	٪۹
۴	ماهی هوور	long tailtuna	SCOMBRIDAE	۱۹۷۷۰۸	٪۸/۵
۵	ماهی متر	indian anchovy	ENGRAULIDAE	۱۵۵۹۵۱	٪۷
۶	ماهی سارم (گیش)	Talangueeneish	CARANGIDAE	۱۴۱۰۴۰	٪۶
۷	ماهی ساردین	-	CLUPEIDAE	۱۲۴۲۰۷	٪۵
۸	سقره ماهی	sharpnose stingr	DASYATIDAE	۹۱۸۰۰	٪۴
۹	شیرماهی	spanish mackerel	SCOMBRIDAE	۸۹۷۰۱	٪۴
۱۰	ماهی حلواسیاه	black pomfret	CARANGIDAE	۸۷۳۶۷	٪۳/۵
۱۱	ماهی زرده	kawakawa	SCOMBRIDAE	۷۴۹۹۱	٪۳
۱۲	ماهی قباد	king mackerel	SCOMBRIDAE	۷۱۸۸۴	٪۳
۱۳	شهری ماهیان	-	LETHRINIDAE	۴۰۸۳۳	٪۲
	جمع			۱۹۲۳۲۵۷	٪۸۳

نام و امضا آمارگر

فرم شماره ۱

پروژه شناخت صیدگاههای سنتی

مدت زمان صید	نام ناخدا	منطقه
	تاریخ رفت	ماه
میزان کل صید	تاریخ برگشت	نوبت

نوع ابزار صید			مشخصات صیدگاه				مشخصات شناور		
سایر	اندازه	تعداد	عمق	نام	ناحیه	تعداد	قدرت	نوع	
ابزار	دعانه ترال	گور طاقه نور	صیدگاه	صیدگاه		ملوان	ظرفیت	شناور	

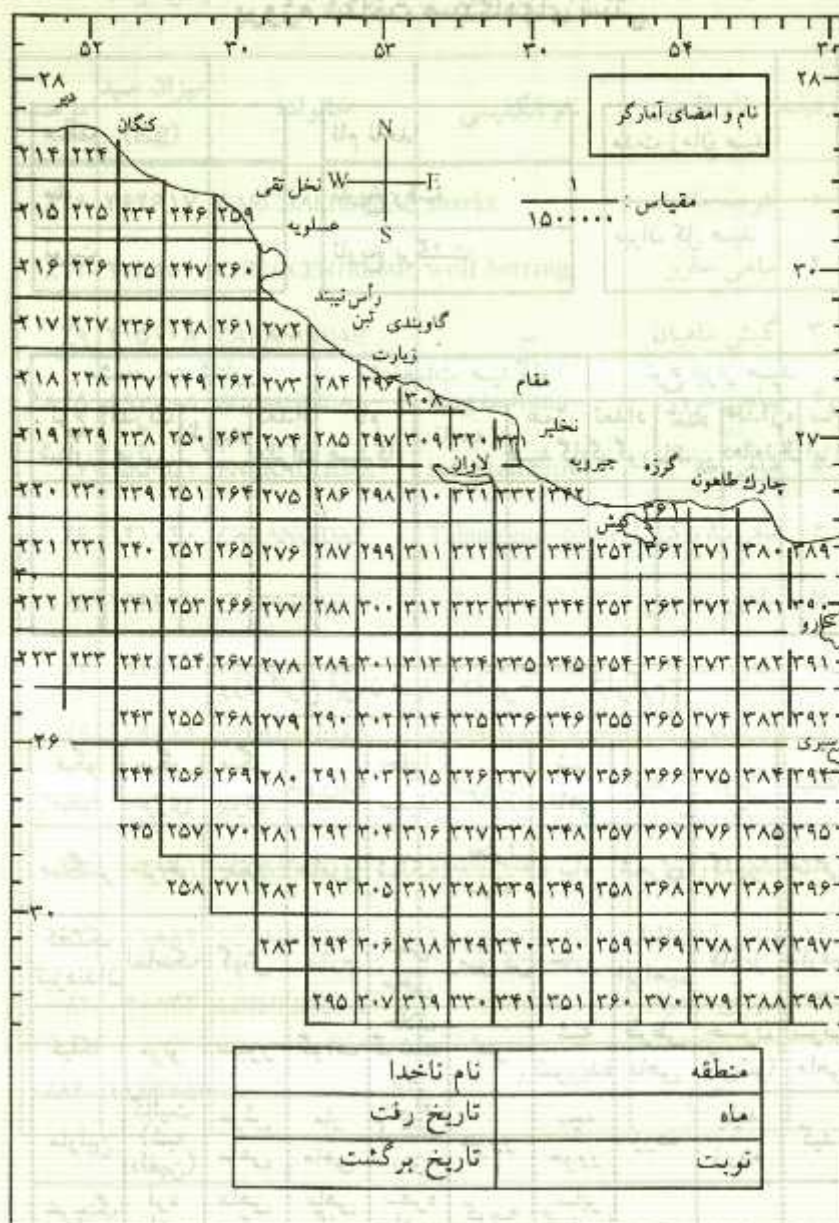
وزن انواع آبیان صید شده برحسب کیلوگرم

سکله	کوتر	قباد	شیر ماهی	شورث	حلوا سفید	شوریده	میگو ببری	میگو موزی	میگو سفید
صافی	گدیر	شعری	بیاه	حلوا سیاه	شانک	هامور	چمن	سرخو	سنگسر
ساردین	گاریز	سلطان ابراهیم	خارو	زمین کن	میش ماهی	سارم	گیش	لماسک	کفشک تیزدندان
سوس ماهی	حسون (گریشو)	طوطی ماهی	شبه شوریده	کتو	حلال گوشت ریز	گواف	صبور	موتو	کیلکا
گدیر	بچه زرده	بچه زرده	بچه هور	هور	حرام گوشت ریز	مار ماهی	موش ماهی	گالیت (شبه دلفین)	مارلین
			سایر گونه ها	کوسه	سفره ماهی	ماهی گلو	ماهی مرکب	اره ماهی	خرچنگ

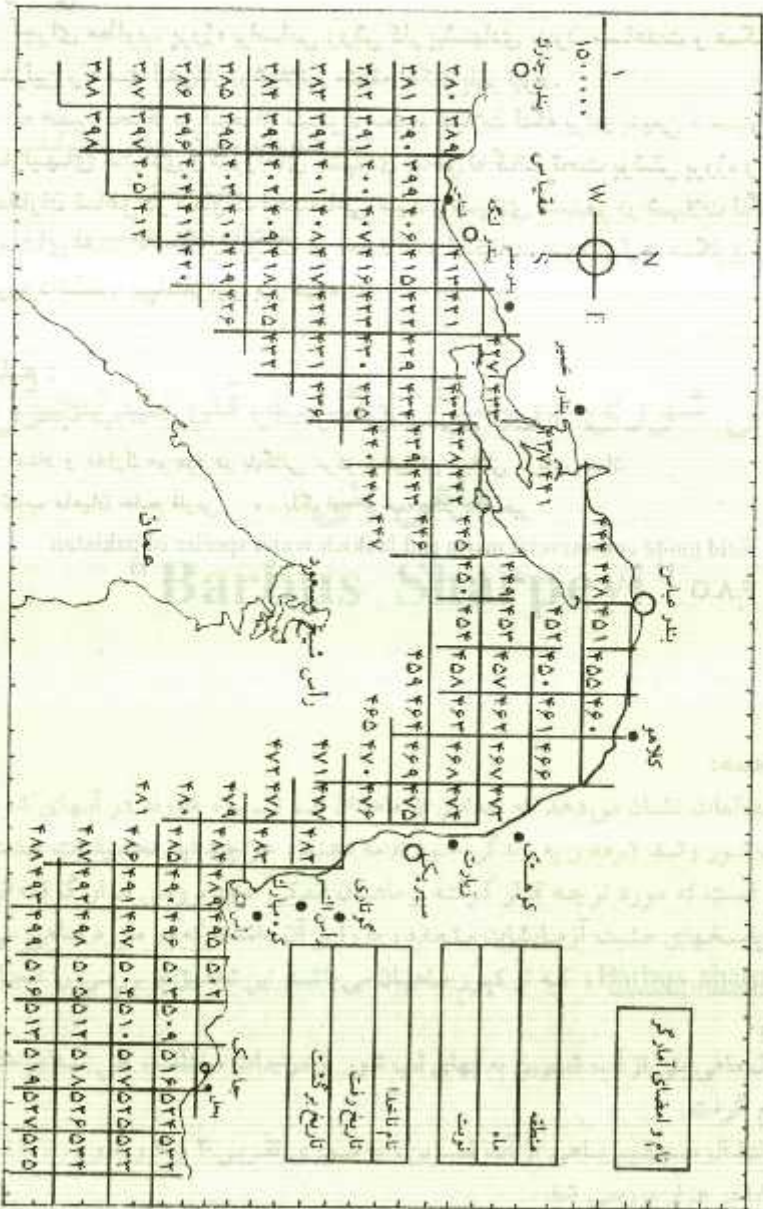

فرم شماره ۲

فرم شماره ۳

قدردانی

اجرای مطلوب پروژه براساس روش کار پیشنهادی بدون مساعدت و همکاری مسئولین و دست اندرکاران شیلاتی منطقه امکان پذیر نبود. به همین لحاظ در اینجا از مسئول محترم شیلات لنگه برادر بدیمی، مسئولین تعاونیهای صیادی و شوراهای صیادی مناطق نه گانه تحت پوشش پروژه و نیز همکاران شاغل در معاونت اجتماعی صید و صیادی مستقر در شیلات لنگه، روستای حسینه و گاوبندی که در حد توان و امکانات خود نهایت همکاری را با پروژه داشتند، سپاسگزاری می گردد.

منابع:

- ۱- تاریخچه شیلات جنوب از انتشارات شرکت سهامی شیلات ایران
- ۲- اسناد و مدارک موجود در بایگانی مرکز تحقیقاتی شیلاتی دریای عمان
- ۳- کتاب ماهیان خلیج فارس - بلگواد ترجمه دکتر بابامخیر
- 4 - Field guide commercial marin and brakish water species of pakistan
F.A.O

Surveying methods and quantity of small scale fishing in the western part of Hormozgan Province.

(From Bandar - e - Kang to Naiband).

By: Taghi Mazhari

Oman Sea research centre, I.F.R.T.O.

ABSTRACT

The survey was conducted in the western part of Hormozgan province in the spring of the year 1370 (1991) and covered nine important landing centres in the area.

From east to west these centres are as follows:

Bandar - e - Kang, Bandar - e - Lengeh, Bostaneh, Maghvieh, Hosseinieh, Garzeh, Mogham, Lavan Island and Gavbandi.

Acquired results show that on average 306 vessels including 122 boats, 153 launches and 31 sardine fishing boats named Ammeleh, has been active every month.

During the investigation period, 2280 tonnes of various aquatics caught of which sharks (CARCHARHINIDAE) sharing %16 (365 tonnes) of the total catch ranked in the first grade.

Also among the investigated centres, Bandar - e - Kang with 84 launches and a total catch of 1409 tonnes was the most active.

The most important gear used in fishing was gillnet, sharing %78 of the total catch.